

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODACI O VJERONAČNOM SATU

Škola: OŠ "Dobriša Cesarić", Osijek

Razred: 5

Vjeroučiteljica: s. Krista Mijatović

Nastavna cjelina: **RELIGIJA U ŽIVOTU ČOVJEKA: BOŽJI TRAGOVI**

Nastavna tema: **DIJELOVI SVIJETA U KOJIMA SE KRŠĆANSTVO DANAS INTENZIVNO
ŠIRI**

Nastavna jedinica: **Majka Terezija i Misionarke ljubavi**

Ključni pojmovi:

- Majka Terezija
- život misionara
- Misijska nedjelja

CILJ:

- učenik će kroz lik Majke Terezije biti upoznat s motivacijom i djelovanjem misionara u brizi za duhovne i materijalne potrebe čovjeka

ISHODI:

Obrazovni:

- učenik će upoznati život i djelo utemeljiteljice Misionarki ljubavi - Majke Terezije

Funkcionalni:

- učenik će biti spreman uključiti se u animiranje euharistijskog slavlja na Misijsku nedjelju

Odgojni:

- učenik će vrednovati svoje djelovanje pod prizmom misijskog poslanja

Metodički sustav: meditacijsko-stvaralački s elementima interpretacijsko-analitičkog

Oblici rada:

- frontalni
- individualni
- rad u skupini

Nastavne metode:

- molitva i molitveno izražavanje
- crtanje, bojanje, rezanje
- razgovor
- slušanje
- pjevanje
- usmeno i pismeno izražavanje
- čitanje i rad na tekstu
- rješavanje radnog listića
- dramatizacija

Nastavna sredstva i pomagala:

- pisana riječ
- živa riječ nastavnika i učenika
- ploča, kreda
- bilježnica, olovka
- drvene bojice/flomasteri
- hamer papir
- radni listić
- ljepilo za papir
- škare
- glazbena kutija
- aplikacije
- tablete
- čaša s vodom
- komadić kruha
- hostije
- Novi zavjet
- prijenosno računalo
- LCD projektor
- Novi zavjet

Korelacija:

- hrvatski jezik – usmeno i pismeno izražavanje
- likovna kultura – crtanje, rezanje, lijepljenje
- glazbena kultura – pjevanje
- zemljopis – upoznavanje životnih (ne)prilika u Indiji
- povijest – kronološki slijed života Majke Terezije
- matematika – računske operacije na radnom listiću

Plan ploče:

Majka Terezija i Misionarke ljubavi

- Majka Terezija
- Misionarke ljubavi
- Misijska nedjelja

Pitanja za provjeru ishoda:

U kojim dvjema vrstama ljudskih potreba misionari nastoje pružiti pomoć čovjeku?

Što misionare nuka na djelovanje, što ih motivira; ljubav prema komu...?

Kako se zove dan kada na poseban način mislimo na misionare i molimo za njih?

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Biblija
- «Ja sam put», vjeronaučni udžbenik za 5. razred osnovne škole, KS, Zagreb, 2014.
- «Ja sam put», radna bilježnica za 5. razred osnovne škole, KS, Zagreb, 2014.
- Nastavni plan i program, MZOŠ, Zagreb 2006.
- Internet: <http://www.youtube.com/watch?v=iZ6Qy3Erlz8>
- NACIONALNA UPRAVA PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA U RH I BiH, *Svjetski dan misija, 23. listopada 2011. Misijski pastoral*, 41 - 42.
- Martina ŠIMUNIĆ (prir.), *Blažena Majka Terezija. Misli – anegdote - molitve*, VERBUM, Split, 2004.

Izvori za pripremanje učenika:

- Novi zavjet

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Meditativno-molitveni početak
2. Motivacija
3. Najava teme
4. Prvi meditativni susret s tekstem
5. Emocionalna stanka
6. Meditacija u užem smislu
7. Stvaralačko izražavanje
8. Međusobna komunikacija
9. Sinteza
10. Aktualizacija
11. Meditativno-molitveni završetak

III. TIJEK SATA

1. Meditativno-molitveni početak

Na početku sata zajedno ćemo se pomoliti. Možete ostati sjediti! Molim vas da iz ove kutije svatko izvuče jedan papir! (*tekst na papirima je u prilogu*) Nemojte otvarati papir dok vam ne kažem da to učinite! *Otvaram glazbenu kutiju (svira) i idem od jednog do drugog učenika da izvuku papir. Kad su svi izvukli, prekrizimo se, učenici otvaraju papire, pročitaju u tišini, neko vrijeme razmišljaju o pročitanimu, a onda pročitaju glasno što piše na papiru. Cijelo vrijeme svira tiha glazba iz glazbene kutije. Kad su svi pročitali, prekrizimo se.*

2. Motivacija

Na stolu je plakat uplakanog dječaka crne boje kože. Pogledajte ovu sliku! Što vidimo na njoj? Dječaka crne boje kože. Plače. Što mislite, zašto plače? Nagađaju: Možda je bolestan, (pred sliku stavljam tablete), žedan, (pred sliku stavljam čašu s vodom), gladan... (pred sliku stavljam komadić kruha.) Što vam se čini, je li ovo dovoljno da bi netko bio potpuno sretan? Je li za sreću potrebno nešto više? Da. Na primjer, što? Novac, kuća... Zar je sreća samo u materijalnim stvarima? Potrebna je obitelj, prijatelji, netko tko nas voli... Potreban je još netko, netko tko nas voli više od svih? Bog. Točno. Samo Bog, djeco, može čovjeka učiniti potpuno sretnim. (stavljam hostije pred sliku uplakanog dječaka)

3. Najava teme

Ima jedna svetica koja je druge usrećivala donoseći im Boga i pomažući im u njihovim potrebama. Njene smo misli maloprije glasno izgovarali. Tko je ta svetica? *Majka Terezija. Bravo! (stavljam sliku Majke Terezije pored slike uplakanog dječaka) Zna li netko kojem je redu pripadala Majka Terezija ili još bolje koji je red časnih sestara Majka Terezija osnovala? Misionarke ljubavi. Na današnjem satu bolje ćemo upoznati život i djelo Majke Terezije i Misionarki ljubavi. Otvorite bilježnice. Napisat ćemo naslov. (pišem na ploču, a učenici u bilježnicu):*

Majka Terezija i Misionarke ljubavi

Zatvorite bilježnice.

Kako smo netom bili spomenuli, Majka Terezija je osnovala redovničku zajednicu – Misionarke ljubavi. Svaka redovnička zajednica ima jedan evanđeoski tekst koji na poseban način želi provoditi u djelo, po kojem želi izbližega nasljedovati Isusa. Misionarke ljubavi su izabrale sljedeći tekst:

4. Prvi meditativni susret s tekstom

»Tada će kralj reći onima sebi zdesna: ‘Dođite, blagoslovljeni Oca mojega! Primate u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta! Jer ogladnjih i dadoste mi jesti; ožednjih i napojiste me; stranac bijah i primiste me; gol i zaognuste me; oboljih i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni.’ Tada će mu pravednici odgovoriti: ‘Gospodine, kada te to vidjesmo gladna i nahranismo te; ili žedna i napojismo te? Kada te vidjesmo kao stranca i primismo; ili gola i zaognusmo te? Kada te vidjesmo bolesna ili u tamnici i dođosmo k tebi?’ A kralj će im odgovoriti: ‘Zaista, kažem vam, što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učinite!’« (Mt 25, 34 -40)

5. Emocionalna stanka

6. Meditacija u užem smislu

Pronađite u Novom zavjetu Mt 25, 34 - 40! Pročitajte ga ponovno u tišini! (*čitaju*) Preko projektoru ćemo sada promatrati nekoliko slika iz života Majke Terezije. Vaš zadatak je da uz određenu sliku odaberete prikladan redak iz Mt 25, 34 – 40 i javite se da ga izreknete glasno. (*tiha glazba*)

7. Stvaralačko izražavanje

- *Rad u skupinama (u prilogu)*

8. Medusobna komunikacija

- *Izvešće o radu u skupini (prema potrebi dopunjavam i pojašnjavam učenička izvješća)*
- *na ploču napišem pojmove: Majka Terezija, Misionarke ljubavi, Misijaska nedjelja; a učenici prepisu u bilježnicu*

9. Sinteza

Danas smo imali prilike pobliže upoznati misionarski život. Majka Terezije je samo jedna od velikog mnoštva ljudi – misionara – koji sve svoje snage ulažu u širenje Radosne vijesti i pomaganje potrebnicima svake vrste. Redovnička zajednica Misionarki ljubavi samo je jedna od mnogih koje djeluju u misijskim krajevima. Možda nekom drugom prilikom budemo upoznawali i druge svijetle likove misionara i njihove zajednice. No, i ovo što smo danas spoznali, dovoljno je da nam približi bit misijskog polja djelovanja. Što vam se, dakle, čini: u kojim dvjema vrstama ljudskih potreba misionari nastoje pružiti pomoć? *U materijalnim i duhovnim.* Što misionare nuka na djelovanje, što ih motivira; ljubav prema komu...? *Ljubav prema Bogu i bližnjemu.*

Kako se zove dan kada na poseban način mislimo na misionare i molimo za njih? U radu u skupinama puno smo toga pripremili za taj dan... *Misijska nedjelja*.

10. Aktualizacija

Ne bi imalo puno smisla pripremati animiranje misnog slavlja za Misijsku nedjelju, a sâm ne doći u nedjelju na misu. Podrazumijeva se da ćemo doći i da ćemo sve ovo što smo pripravili u radu u skupinama podijeliti s našom župnom zajednicom. Prva skupina je zadužena da postavi plakat, druga će čitati Molitvu vjernika, treća će poslije mise dijeliti 'medaljone' svim vjericima i tako im dati ideju kako bi i oni mogli biti misionari, a četvrta će imati scenski prikaz. No, to nije sve... Ne bi imalo puno smisla proučavati život i djelovanje misionara, a ne uvidjeti kako i sâm mogu biti misionar. Svako djelo koje činimo može biti misionarsko, ako mu damo tu nakanu. Koliko svatko od nas ima smisla za misijsko poslanje, otkrit ćemo ako u iskrenosti srca riješimo slijedeći radni listić. (*u prilogu*)

11. Meditativno-molitveni završetak

Pjevamo:

Kruh svoj s gladnim dijeli, tužna razveseli,
bolesna pohodi, slijepca k cilju vodi!

Milosti je čas, Isus zove nas! (2x)

Žedna vodom poji, tjeskobna spokoji,
samotnom pristupi, srca ne otupi!

Milosti je čas, Isus zove nas! (2x)

Protivnika ljubi, nadanja ne gubi,
Kristu budi vjeran, Duhom naprijed tjeran!

Milosti je čas, Isus zove nas! (2x)

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

Prilog br. 1:

Ove rečenice se nalaze na papirićima koje djeca izvlače iz glazbene kutije.

Svijet bi sasvim drukčije izgledao kada bi se svi više smiješili.

Ne možemo svi činiti velika djela, ali možemo činiti mala djela s velikom ljubavlju.

Mi osjećamo da je sve što radimo samo kap u oceanu, ali ocean bi bio manji da nema te kapi.

Čovjek koji ne zna dati i primiti ljubav, u biti je jako siromašan, najsiromašniji od siromašnih.

Nikada u životu nemoj dopustiti da sretnoš nekoga tko nakon susreta s tobom neće otići sretniji.

Svi bi trebali vidjeti ljubaznost na tvom licu, u tvojim očima, u tvom osmijehu.

Ja vidim Boga u svakom ljudskom biću.

Kada perem rane gubavcima, imam osjećaj da negujem samog Gospodina. Nije li to prekrasno iskustvo?

Inače sebi ne dopuštam ljutnju, ali nakon što sam vidjela pustoš u Etiopiji, ne mogu si pomoći.

U svijetu je više gladi za ljubavlju i prihvaćanjem nego za kruhom.

Molim vas, izaberite put mira...

Čudo nije to što mi negujemo gubavce nego to što smo mi sretno vršeci taj posao.

Neki dan sam sanjala da sam na vratima raja. Sveti Petar mi je rekao: 'Vrati se na zemlju! Ovdje kod nas nema siromašnih kalkutskih predgrađa.'

Ne bih dodirnula gubavca ni za tisuću dolara, ali za ljubav Božju ja ga radosno liječim.

Isus je moj Bog, Isus je moj život, Isus je moja jedina ljubav, Isus je moje sve!

Na kraju svog života nećemo biti suđeni po tomu koliko smo stekli diploma, koliko smo zaradili novaca... Bit ćemo suđeni prema ovim riječima: 'Bio sam gladan i nahranili ste me. Bio sam gol i zaogrnuhli ste me. Bio sam beskućnik i primili ste me.'

Bogu ništa nije maleno. Ako bilo što damo Bogu, to postaje dio vječnosti.

Nije važno što radimo već s koliko ljubavi to radimo.

Nije važno koliko dajemo već s koliko ljubavi to dajemo.

Prilog br. 2:

1. skupina: MISIJSKA NEDJELJA (plakat)

Majka Terezija rođena je 27. kolovoza 1910. godine kao Agnes Gonxha Bojaxhio u Skopju. Kada joj je bilo devet godina, poginuo je njezin otac Nikola, građevinski poduzetnik. Majka Drana je, protivno običajima tog vremena i podneblja, otvorila tkaonicu i trgovinu tkaninama, kako bi uzdržavala obitelj. Od malih nogu Agnes Gonxha redovito odlazi u crkvu i pjeva u crkvenom zboru, a kad joj je bilo dvanaest godina poželjela je postati časnom sestrom.

Kad je napunila osamnaest godina, molila je da je prime u red Sestara Majke Božje Lurdske u Irskoj. U red je primljena 12. listopada 1928. godine. Dobila je ime Terezija, po svojoj zaštitnici Maloj Tereziji. Nakon dva mjeseca provedena u Irskoj, odlazi u indijski grad Calcuttu gdje će sedamnaest godina raditi kao nastavnica i ravnateljica škole.

Vozeći se 10. rujna 1946. godine vlakom od Calcutte do Darjeelina, Majka Terezija je osjetila poziv da pruža pomoć siromašnima i bolesnima, odbačenima od društva. Slijedeći taj poziv, 7. listopada 1950. godine osniva novu redovničku zajednicu – Misionarke ljubavi. Za života Majke Terezije, red je brojao preko 3 000 sestara koje djeluju u više od 100 zemalja. 1963. godine osnovan je i muški ogranak – Braća misionara ljubavi. U našu domovinu Misionarke ljubavi došle su 1979. godine. Misionarke ljubavi pomažu oboljelima od gube, umirućima, napuštenima; osnivaju sirotišta, ljekarne, rodilišta, škole i centre za neudane majke. Majka Terezija dobila je Nobelovu nagradu za mir 1979. godine. Preminula je 5. rujna 1997. godine u Calcutti.

Njezin je grob postao mjesto hodočašća gdje se ljudi različitih vjera dolaze moliti. 19. listopada 2003. godine papa Ivan Pavao II. proglasio je Majku Tereziju blaženom. Njezin proces beatifikacije najkraći je u povijesti, a ubrzan je na inzistiranje pape Ivana Pavla II.

Zadatak:

Vaš zadatak je izraditi plakat o životu i djelovanju blažene Majke Terezije i Misionarki ljubavi. Plakat će biti izložen u crkvi prigodom Misijske nedjelje. Da biste uspješno obavili zadatak slijedite upute:

- a) Pročitajte naglas gornji tekst!
- b) Izdvojite najvažnije činjenice iz teksta i napišite ih na hamer!
- c) Izaberite nekoliko slika od ponuđenih na stolu i zalijepite ih uz rečenice koje ste napisali na hamer!
- d) Plakat možete ukrasiti i vlastitim crtežima ili nekim drugim kreativnim idejama...
Pobrinite se da plakat u nedjelju bude u crkvi!

2. skupina: MISIJSKA NEDJELJA (Molitva vjernika)

Svijet bi sasvim drukčije izgledao kada bi se svi više smiješili.

Ne možemo svi činiti velika djela, ali možemo činiti mala djela s velikom ljubavlju.

Mi osjećamo da je sve što radimo samo kap u oceanu, ali ocean bi bio manji da nema te kapi.

Kada perem rane gubavcima, imam osjećaj da negujem samog Gospodina. Nije li to prekrasno iskustvo?

U svijetu je više gladi za ljubavlju i prihvaćanjem nego za kruhom.

Molim vas, izaberite put mira...

Čudo nije to što mi negujemo gubavce nego to što smo mi sretni vršeći taj posao.

Ne bih dodirnula gubavca ni za tisuću dolara, ali za ljubav Božju ja ga radosno liječim.

Isus je moj Bog, Isus je moj život, Isus je moja jedina ljubav, Isus je moje sve!

Na kraju svog života nećemo biti suđeni po tomu koliko smo stekli diploma, koliko smo zaradili novaca... Bit ćemo suđeni prema ovim riječima: 'Bio sam gladan i nahranili ste me. Bio sam gol i zaogruli ste me. Bio sam beskućnik i primili ste me.'

Bogu ništa nije maleno. Ako bilo što damo Bogu, to postaje dio vječnosti.

Nije važno što radimo već s koliko ljubavi to radimo. Nije važno koliko dajemo već s koliko ljubavi to dajemo.

Zadatak:

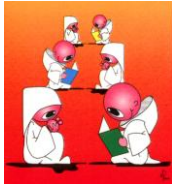
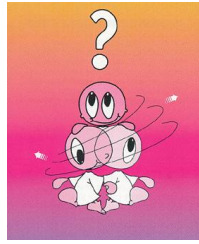
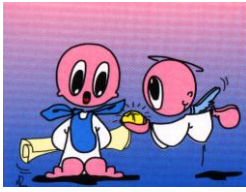
Vaš zadatak je napisati Molitvu vjernika na temelju citata blažene Majke Terezije. Molitva vjernika će se moliti u crkvi slijedeće nedjelje tj. na Misijsku nedjelju. Da biste uspješno obavili zadatak slijedite upute:

a) Od ponuđenih rečenica, izaberite pet koje vam se čine najprikladnije da ih povežete sa slijedećim nakanama u Molitvi vjernika:

- za Crkvu
- za političke vladare
- za misionare
- za ljude koji su u potrebi
- za pokojne

b) Na papir najprije prepisite odabrani citat, a zatim napišite zaziv za Molitvu vjernika. I tako za svih pet nakana. U nedjelju, za vrijeme svete mise, čitajte Molitvu vjernika!

3. skupina: MISIJSKA NEDJELJA ('medaljoni')

Zadatak:

Vaš zadatak je napraviti 'medaljone' od papira koje ćete slijedeće nedjelje tj. na Misijsku nedjelju dijeliti svim vjernicima poslije euharistijskog slavlja. Da biste uspješno obavili zadatak slijedite upute:

- Po uzoru na gornje skice, na bijeli papir nacrtajte i obojite crteže duhovnih i tjelesnih djela milosrđa!
- Iznad svakog crteža napišite "I ja sam misionar/ka ljubavi...", a ispod napišite o kojem djelu milosrđa se radi.
- Crteže zajedno s natpisima režite u obliku kruga. U nedjelju ih, poslije euharistije, dijelite vjernicima!

Tjelesna djela milosrđa:

- Gladna nahraniti.
- Žedna napojiti.
- Siromaha odjenuti.
- Putnika primiti.
- Bolesnika i utamničenika pohoditi.
- Zarobljenike i prognanike pomagati.
- Mrtve pokopati.

Duhovna djela milosrđa:

- Dvoumna savjetovati.
- Neuka poučiti.
- Grešnika pokarati.
- Žalosna i nevoljna utješiti.
- Uvredu oprostiti.
- Nepravdu strpljivo podnositi.
- Za žive i mrtve Boga moliti.

4. skupina: MISIJSKA NEDJELJA (dramski prikaz)

Zadatak:

Vaš zadatak je izvježbati dramski prikaz koji ćete imati u crkvi, neposredno prije kraja misnog slavlja, slijedeće nedjelje tj. na Misijsku nedjelju. Da biste uspješno obavili zadatak u nedjelju, već sada pred prijateljima u razredu izvedite 'premijeru'! Sretno!

Likovi: s. Noemi
s. Agneza
Majka Terezija
Socijalna radnica
Jedna učenica iz skupine

s. AGNEZA: Sestro Noemi, blago Vama, Vi ste poznavali Majku Tereziju! Pričajte mi nešto o njoj! Sjećate li se kojeg događaja iz njezina života?

s. NOEMI: O, da, sjećam se. Kad sam došla u samostan s ostalih sto djevojaka da budem Misionarka ljubavi, Majka Terezija nam je ispričala slijedeći događaj. Jednog dana k njoj je došla socijalna radnica... (*s. Agneza i s. Noemi se maknu u stranu, a na scenu dolaze socijalna radnica i Majka Terezija*)

SOCIJALNA RADNICA: Majko Terezijo, ja sam socijalna radnica. Radim isti posao kao i Vi i Vaše sestre: negujem bolesne, pomažem siromašnima, brinem za umiruće... Pa ipak, osjećam da je velika razlika u tomu kako rade Vaše sestre, a kako ja... U čemu je tajna Vašeg djelovanja?

MAJKA TEREZIJA: Razlika je u tomu što mi ovaj posao činimo zbog Isusa. Možda netko u nama vidi socijalne radnice, ali mi to nismo. Mi smo, prije svega, redovnice – Kristove zaručnice. Krista vidimo u svakom potrebniku. (*socijalna radnica i Majka Terezija se maknu u stranu, a na scenu dolaze s. Agneza i s. Noemi*)

s. AGNEZA: Istina je ovo što je rekla Majka Terezija. Ja sam prije nekoliko dana pronašla čovjeka na cesti. Strašno je zaudarao, tijelo mu je bilo prekriveno crvima. Trebalo mi je dugo vremena da mu očistim rane. Umro je nakon tri sata s krasnim osmjehom na licu. Dok sam mu pružala pomoć, tako sam snažno osjećala Kristovu prisutnost; kao da vidam rane samom Kristu.

s. NOEMI: Draga s. Agneza, zaista ste prava misionarka ljubavi – iz ljubavi prema Bogu darivate ljubav bratu čovjeku.

UČENICA IZ SKUPINE: Evo, tako govore i rade Misionarke ljubavi, a što je s nama?! Možemo li i mi biti nositelji Kristove ljubavi u sredini u kojoj živimo? Možemo li, zapravo, želimo li?!

Prilog br. 3:

Iskreno odgovori na slijedeća pitanja:

a) Na prethodnom satu vjeronauka, imao/la si prilike odabrati koliko ćeš zadataka izvršiti za domaću zadaću. Koliko si zadataka izvršio/la? Brojku upiši u prvi kružić!

b) Kad bi trebao/la ocijeniti svoj trud na današnjem satu, koju ocjenu (od 1 do 5) bi si dao? Brojku upiši u drugi kružić!

c) Te dvije brojke zbroji, a zatim zbroj podijeli sa 2. Broj koji dobiješ, jest ocjena tebe kao misonara/misionarke. Radni listić zalijepi u bilježnicu!

$$\bigcirc + \bigcirc = \bigcirc \div 2 = \bigcirc$$